

UCHWAŁA Nr VI/36/2019
RADY GMINY TARNAWATKA
z dnia 25 marca 2019 roku

sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), oraz art. 6 ust.2 pkt1 ustawy Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) Rada Gminy Tarnawatka uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019- 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnawatka.

§ 3

Z dniem 25 marca 2019 r. traci moc Uchwała nr XII/80/2016 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 31 marca 2016 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2020.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Kazimiera Mańdziuk
Kazimiera Mańdziuk

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr VI/36/2019
Rady Gminy Tarnawatka
z dnia 25 marca 2019 roku

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym i przez to trudnym do przezwyciężenia. Ponadto, aby działać skutecznie konieczna jest jednoczesna praca ze sprawcą jak i z ofiarą przemocy. Za skutecznością podejmowanych działań przemawia jednoczesne współdziałanie wielu instytucji.

Czynnikiem decydującym o możliwości powodzenia prac jest posiadanie pracowników stosownych służb o odpowiednich kwalifikacjach oraz chęć i umiejętność pracy.

Nawiązanie współpracy nie ma polegać jedynie na przekazaniu informacji o wystąpieniu zjawiska przemocy w rodzinie, ale na podejmowaniu wspólnie zaplanowanych działań. W celu uniknięcia powielania czynności, działania te powinny być koordynowane. Zapewnia to także prawidłowy przebieg informacji między poszczególnymi służbami i instytucjami, a także pozwoli monitorować podjęte działania.

Gmina zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. Poz. 1390) ma obowiązek w ramach zadań własnych stworzyć gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracować i realizować gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podjęcie wyżej wymienionej uchwały jest jednym z elementów gminnego systemu pomocy ofiarom przemocy. Kolejnym jest działanie zespołu interdyscyplinarnego.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Kazimiera Mańdziuk
Kazimiera Mańdziuk

1. WSTĘP

Przemoc to jeden z problemów społecznych, który coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki. Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody.

Przemoc jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Zawsze powoduje ona jakieś szkody. Przemoc to nie to samo co agresja. To co je odróżnia, to przewaga sił jednej ze stron. W przypadku agresji zachowana jest równowaga sił pomiędzy stronami. Przemoc to nie tylko bicie, czy też siniaki na ciele.

Może ona przyjmować różne formy:

- *przemoc fizyczna* – to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ono przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić do śmierci ofiary.
- *przemoc psychiczna* – to naruszenie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.
- *zaniedbanie* – przejawia postać ciągłego niezaspakajania podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywienia dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz nieokazywania uczuć.
- *przemoc ekonomiczna* – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, albo też niszczenie przedmiotów.
- *przemoc seksualna* – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne kategorie:

Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,

Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno-impulsywnej, stres, i nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,

Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media, telewizja, gry, internet).

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu efektywnego przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, a także zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym powstał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Tarnawatka na lata 2019-2021, zwany dalej programem. Program zawiera: podstawę prawną, zasady działania, cele programu, adresatów programu oraz instytucje i organizacje współpracujące.

2. PODSTAWA PRAWNA

Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tarnawatka opracowano na lata 2019 -2021 w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.).
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE TARNAWATKA

Gmina Tarnawatka położona jest w woj. lubelskim w powiecie tomaszowskim, zajmuje powierzchnię 82,66 km². W skład Gminy wchodzi następujące miejscowości: Tarnawatka, Tarnawatka-Tartak, Pańków, Wieprzów Ordynacki, Wieprzów Tarnawacki, Dąbrowa Tarnawacka, Huta Tarnawacka, Podhucie, Tymin, Pauczne, Sumin, Niemirówek, Niemirówek-Kolonia, Kłocówka, Kunówka.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. Gminę Tarnawatka zamieszkiwało 3947 osób.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest przyczynienie się do ograniczenia skutków przemocy w rodzinie. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych zachowań i postaw. Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów, które świadczą pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

5. CEL, ZADANIA I HARMONOGRAM PROGRAMU

Celem głównym Programu jest stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji
Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie	Plakaty, ulotki	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce	2019-2021

- zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy kompleksowej pomocy

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji
Udzielenie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie	Prowadzenie wsparcia przez wykwalifikowaną kadrę, podejmowanie interwencji kryzysowej, zapewnienie schronienia ofiarom	Pracownicy socjalni, policja, nauczyciele, służba zdrowia, kuratorzy sądowi, członkowie stowarzyszeń, członkowie GKRPA,	2019-2021

	przemocy lub rozpoczęcie procedury eksmisji sprawy przemocy, rozpoczęcie procedury NK	członkowie ZI	
Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo ofiarom przemocy w rodzinie	Prowadzenie poradnictwa socjalnego, prawnego, medycznego, psychologicznego, pedagogicznego	Pracownicy socjalni, radca [prawny UG w Tarnawatce, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnawatce, pedagog szkolny, psycholog	2019-2021
Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą	Zweryfikowanie potrzeb rodzin w trakcie wywiadów środowiskowych	Pracownicy socjalni	2019-2021

- zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Zadania	Działania	Realizatorzy	Czas realizacji
Szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, organizacja szkoleń, konferencji, warsztatów dla przedstawicieli ZI	Firmy szkolące	W zależności od potrzeb jednak przynajmniej raz w roku 2019-2021
Uczestnictwo w spotkaniach ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Udział w szkoleniach o zasięgu ponadgminnym	Pracownicy socjalni, kierownik GOPS, członkowie ZI	2019-2021

6. ODBIORCY PROGRAMU:

- osoby doznające przemocy w rodzinie,
- osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie,
- świadkowie przemocy,
- przedstawiciele władz lokalnych, instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

7. REALIZATORZY PROGRAMU:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnawatce,
- Powiatowa Komenda Policji w Tomaszowie Lubelskim,
- Szkoła Podstawowa w Hucie Tarnawackiej,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Tarnawatce,
- NZOZ w Tarnawatce,
- Zespół Interdyscyplinarny w Tarnawatce,

- Urząd Gminy w Tarnawatce.

8. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

- zmiana postaw społeczności lokalnej wobec problemu przemocy w rodzinie,
- wzrost kompetencji osób i instytucji świadczących pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
- usprawnienie systemu pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zintegrowanie działań instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

9. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w programie będą finansowane ze środków własnych gminy oraz środków przekazanych z innych źródeł.

10. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce. Monitoring programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów. Każdego roku do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym sporządzi raport zawierający dane monitorujące Program. Sprawozdanie z realizacji Programu zostanie przedłożone Wójtowi Gminy Tarnawatka. Istotą funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb społeczności lokalnej. Monitoring i ewaluacja pozwoli sprawdzić czy zostały zrealizowane zakładane cele szczegółowe oraz jaki jest wynik realizowanych działań. Ponadto ewaluacja powinna dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność i użyteczność programu, ma również na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto przewidywane rezultaty programu.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Kazimiera Mańdziuk